

dem, naar de vare lidt paa Afstand, og hvor nød de ikke Æventyrerne fra hans Mund! Man kunde herom bruge hans egne Ord i »Ahasverus«:

Det er en Lyst at se, hvor de smaa Sjæle kan læskes ved mit Ord, som var det Kilden, der sprang i Ørkenen frem ved Mosestav. —

To Passioner, som Selskabslivet tildels fordrer, manglede Andersen: han røg ikke Tobak, og han spillede ikke Kaart. Med Hensyn til denne sidste Beskæftigelse lader han Agenten i »Skilles og mødes« sige nogle Ord, der i saa Henseende passe paa Andersen selv: »En ung Mand med saamange Talenter kan anvende disse langt bedre end ved at sætte sig til Kaartene.«

Jeg holdt mest af at være sammen med Andersen i en lille Kres, hvor han følte sig helt hjemme; der kunde han være ubeskrivelig hyggelig og morsom, saa naturlig og gemytlig, saa ungdommelig og søregen, og han kunde da sidde og op- rulle det ene Billede efter det andet af sin Erindrings Bog. Jeg skal fortælle Noget af det, jeg saaledes har hørt af hans Mund.

Først, da han var 25 Aar, begyndte han at faa Skæg og var meget genert derved; han vilde eller turde ikke lade sig barbere, men klippede det. Saa kom han til Helsingør og havde glemmt sin Sax. Han bad om en og fik en Papirsaks; man sagde, at man ikke kunde skaffe ham nogen anden, og han vilde paa ingen muelig Maade sige, hvortil den skulde bruges. Saa bestemte han sig for første Gang til at lade sig barbere. Bævende gik han ind til en Udøver af denne ædle Kunst og sagde, at han var saa let til at blive skaaren; men, hvis Manden kunde tage ham under Behandling uden at skære ham, skulde han faa 3 Mark. Barberen blev febrilsk og gjorde sin Gerning rystende; han laa paa Knæ for den sitrende Andersen og var nær aldrig blevet færdig. Men, Gud ske Lov, det gik godt, og han fik de tre Mark.

I et utrykt Brev til *Henriette Hanck* skriver Andersen den 2. Febr. 1837, at der skal være Fastelavnsløjer i Studenterforeningen, og tilføjer saa: »Jeg véd ikke, hvad jeg vil være; men med Moustacher kommer jeg; thi de klæder mig.« Nu havde han altsaa faaet Skæg, og den senere saa berømte Oberst *Frederik Læssøe*, som selv ingen Knebelsbarter havde, sagde for Kommers til ham, at han ikke kunde tænke sig, hvor han misundte ham denne Ansigtspyld. Paa *Læssøes* Fødselsdag klippede Andersen sine af og sendte ham dem i et Brev, uden paa hvilket han havde skrevet: »Hermed til Afbenyttelse en Gave, som for mig har over 100 Rbdls. Værdi.«

Andersen fortalte, at han i sin første Ungdomstid i Det kongelige Teater saå *Rahbek*, som var meget nærsynet, og som stadig med Brillglasset i det ene Øje stod i Parkettet og var yderst begejstret for den bekendte Skuespillerinde *Madam Andersen*, født *Olsen*; i Begejstringens Hede gik han altid for langt frem mod Scenen og glemte saa det Trin, som førte nedad, og saa snublede han forover; da raabte Parterret: »Der dumpede *Rahbek*!«

En *Fru Bilow* sad i Hofdamernes Loge; naar hun kom ind, rakte hun sig med en lille, blank, grøn Atlaskes Mave ud over Logeranden og raabte saa ned til sin Svoger i Parkettet: »Godaften, lille Carl! Hvordan har Clara det?« Han svarede op: »Godaften, Godaften, se Godaften! Jo godt, jo, nu gaar det godt igen!«

Naar *Fru Gyllembourg* sad paa sin Friplads i Teatret, sagde man: »Der ligger en Kaabe og en Hat.« Saaledes sad hun, og saa lidt fyldte hun. »Hendes Øjne saå ud som to Kiks med Æg og Ansjos.«

Naar Andersen paa Gaden mødte *Madam Pätges* (*Fru Heibergs Moder*), raabte hun efter ham: »Ja, ham kender jeg! Han kender godt *Hanne*, han har danset med hende paa Bal. Jeg har nylig været hos hende og Doktoren, og de har det godt; jeg har selv talt med Doktoren.«

Da *Thorvaldsen* Mandagen d. 17. Sept. 1838 kom tilbage til København og med begejstret Hyldest blev modtagen paa Rheden, sejlede — som bekendt — de forskellige Korporationer ham imøde, hver i sin Baad. Digternes Fartøj laa og ventede ved »Larsens Plads«; men *Oehlenschläger* og *Heiberg* udeblev. Andersen var uhyre ivrig for at komme afsted. »Vi kan da ikke sejle, før vi har *Oehlenschläger* med,« sagde de Andre. »Jo, vi kan,« svarede Andersen, »for ellers kommer vi slet ikke derud; *Thorvaldsen* er jo allerede i Færd med at gaa iland.« *H. P. Holst* rejste sig da op og sagde: »Vil Du virkelig sætte Dig ned i en Baad, hvor Pegasus vajer fra Toppen, og i den sejle ud og tage imod *Thorvaldsen*, naar *Oehlenschläger* ikke er

et Vindue; da indfandt der sig en stræng Tivoli-Betjent, som sagde: »Ikke staa der og kikke! Enten skal De gaa ind, eller ogsaa skal De gaa Deres Vej!«

Da *Fredrika Bremer* i 1848—49 var i København, boede hun en Tid i et Pensionat ude i Amaliegade, hvor man ad en Køkkentrappe naaede op til hende. Hun havde engang faaet overladt sin Værtindes Dagligstue, og her arrangerede hun en Afskedsfest for Andersen, som skulde rejse til Sverrig. Blandt Gæsterne saaes *H. C. Ørsted*, *Martensens*, *Hartmanns*, *Jerichaus* o. fl. Da de Alle var samlede og havde taget Plads, kom den senere Kammerherre *Bojesen* (i Udenrigsministeriet) ind og deklamerede et Digt af hende. Dets Indhold var: der havde staaet en Stjerne over Bethlehem, og den havde skinnet ned over alt det Gode og Rene, Jorden ejede, mest over Børn og dem, der elskede Børn og tog sig af dem. Nu fortalte Digtets Fremsiger, at han havde vandret rundt i København og da seet denne Stjerne skinne over dette Hus i Amaliegade, og derfor var han gaaet derop. Det var Andersen, den havde skinnet over. [Her vendte *Bojesen* sig mod Andersen, der sagde: »Gaa dog bort! Gaa til *Ørsted*!«] Nej, Andersen var det Uskyldiges, var Børnenes Skjald, dem skulde han tage sig af, det var hans Kald, hans Æventyrkald. Han fik overrakt et Sølvbæger, hvori der laa et Digt af *Fredrika Bremer*, og derpaa blev *Hartmanns* lille Datter *Marie* bragt ind fra et Sideværelse, hvor hun var faldet i Søvn, og nu blev lagt i Andersens Skød. *Bojesen* sagde: »Dette Barn skal Du især tage Dig af, det er Barnet blandt Børnene, det elskeligste Barn!« Den lille *Marie* skraalede og var vred, fordi man havde vækket hende, og hun var ikke at formaa til at fremsige nogle versificerede Ord, som *Frk. Bremer* havde lært hende. Hendes større Søster *Sophie* (senere *Fru Gadé*) kom til og sagde: »Naa, Marie, Marie dog, kom nu, stakkels Marie!«, og dermed bar hun hende ud af Stuen.

Frøken *Bremer* vilde have arrangeret en lignende Fest til Ære for *H. C. Ørsted*; men han frabad sig det paa en pæn Maade. *Martensen* slap for den, skøndt hun forgudede ham, der næsten daglig kom til hende, især medens hun boede i Hotel Phønix, hvor hun inviterede ham til middag og tog hans Arm for at føre ham til *Table d'hôte*, hvor det egentlig ikke var Hofprædikanten rigtig behageligt at gøre Opsigt ved hendes Side. —

Engang fik Andersen Indbydelse til at besøge en Pigeskole i Helsingør. Da han kom der, blev der forelagt ham en Masse Por-

trætter af ham selv, tegnede af Børnene efter forskellige Foto- og Litografier. »Det var ikke engang mueligt at se, det skulde være Portrætter, langt mindre, at de skulde være af mig,« sagde han. Da han havde betragtet dem, traadte en lille Pige, hvis Fødselsdag det var, frem og overrakte ham en broderet Perleuhrkæde paa en Fløjels Pude. Skolens Bestyrerinde stod ved hendes Side og henvendte sig med disse Ord til Andersen:

»Altid De være en Ridder for Dyd og for Ære!« —

En Formiddag havde han i en Omnibus truffet en Madame, som med stor Veltalenhed havde sat ham ind i sine Forhold. »Se, nu kører jeg ud til Assistenskirkegården til min Mands Grav,« sagde hun; »men den har De vel ikke Lyst til at se?« Han svarede, at det kunde han nok have; men det kneb med at faa Tid dertil. Saa sagde hun: »Ja, jeg sidder her og taler saa ligefrem med en saa berygtet Mand; men jeg skal sige Dem: jeg troede nok, jeg turde; for min Familie er da ogsaa

H. C. ANDERSEN VED SIT VINDUE I HANS SIDSTE BOLIG I NYHAVN

med?« »Aa, Skidt med den Pegasus!« svarede Andersen, hvorpaa han rev den ned og kastede den i Bunden af Baaden; saa gav han Ordre til at sejle. Da de kom ud paa Rheden, mødte de *Oehlenschläger* i en anden Baad; han var kommet for silde, og nu vilde de Andre have ham over i deres Fartøj; men han turde ikke. »Vi falder i Vandet, vi drukner Alle!« sagde han. Der foregik nu en komisk Manøvre: Digterkongen balancerede med stor Anstrængelse over i Digterbaaden. Senere stod der i Aarhus Avis, at Baaden ikke var gaaet under, fordi den havde haft to Blærer ombord: Andersen og *H. P. Holst*.*

Kun 3 Gange i sit Liv var Andersen paa Tivoli; første Gang kom han ind i en Sangerindepavillon der; men saa begyndte Sangerinderne at henvende Sangen til ham, hvorfor han flygtede ud; han interesserede sig imidlertid saa meget for det, at han løb bag ved Pavillonen og kikkede ind ad

*) Som man vil kunne se, er denne Episode kun delvis fortalt i »Mit Livs Æventyr.«